

SUUDİ ARABİSTAN

ÜLKE RAPORU

DEVREK TİCARET VE SANAYİ ODASI

2023

* Bu Rapor T.C. TİCARET BAKANLIĞI (<https://ticaret.gov.tr/>)
Sayfasındaki veriler derlenerek bilgi amaçlı hazırlanmıştır.

İçindekiler

1. GENEL BİLGİLER	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
2. GENEL EKONOMİK DURUM.....	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
3. DIŞ TİCARET.....	6
4. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR	9
5. TÜRKİYE ile TİCARET	10
EKLER:	11

1-GENEL BİLGİLER

Başlıca Sosyal Göstergeler

Resmi Adı	Suudi Arabistan Krallığı
Yönetim Şekli	Mutlak Monarşi
Nüfus (2024)	33.475.000 (IMF)
Dil	Arapça
Yüzölçümü (kara)	2.149.690 km ² (Dünya Bankası)
Başkent	Riyad
Başlıca Şehirleri	Riyad, Cidde, Damman
Para Birimi	Suudi Arabistan Riyali (SAR)

Coğrafi Konum

Suudi Arabistan (SA), Arap yarımadasında yer almaktadır. Güney ve güneydoğusunda Yemen, Umman ve Birleşik Arap Emirlikleri'nin bulunması sebebiyle Hint okyanusu ve Umman Körfeziyle deniz sınırları bulunmamaktadır. Ülkenin doğusunda Katar yer almaktadır. Batıda Kızıldeniz ve doğuda Basra Körfezi'ne deniz kıyısı vardır. Suudi Arabistan; kuzeyinde Kuveyt, Irak ve Ürdün ile kara sınırına sahiptir.

Siyasi ve İdari Yapı

2015 yılından itibaren Kral Selman ülkeyi yönetmektedir. Suudi Arabistan'da seçilmiş bir parlamento yoktur. Bu durumda siyasi partiler ve seçim sistemi de söz konusu değildir.

Dini meselelerle ilgili davalar şeriat mahkemelerinde ele alınırken; vergi, şirket işleri ve elektrik, gaz, su gibi modern hayata ilişkin meselelerde davalara idari mahkemeler bakmaktadır. Cezalar yeterince caydırıcı olduğundan suç işleme oranları düşüktür.

Yerel mahkemelerin ağır suçlarla ilgili olmayan kararlarının temyiz edilip edilmeyeceğine Adalet Bakanlığı; ağır suçların temyiz edilip edilmeyeceğine ise üç hakimden oluşan bir kurul tarafından karar verilmektedir. Biri Riyad'da ve diğeri Mekke'de olmak üzere 2 adet temyiz mahkemesi mevcuttur. İdam dışında son merci bu temyiz mahkemeleridir. İdam cezasında ise son kararı Kral vermektedir.

Nüfus ve İstihdam

2023 yılı itibarıyla ülke nüfusunun %85'i şehirlerde yaşamaktadır. Nüfusun %71'i 15-64 yaş grubu, %26'sı ise 0-14 yaş grubundadır. Bu durum ülkenin nispeten genç bir nüfusa sahip olduğunu göstermektedir. (Dünya Bankası)

Ülke nüfusunun yaklaşık %32'si yabancı göçmenlerden oluşmaktadır. (Dünya Bankası-2015)

Özel sektörün daha düşük ücretle yabancı işçileri çalıştırmak istemesi, devlet tarafından her aileye geçinmeye yetecek doğrudan gelir sağlanması gibi nedenlerden dolayı teknik işler yabancılar tarafından yapılmakta olup, Suudi vatandaşları için işsizlik oranları yükselmektedir.

Göçmen işgücü ise, özel sektör çalışanlarının yaklaşık %90'ını, toplam işgücünün ise yaklaşık %80'ini oluşturmaktadır. Göçmen işçilerin çoğu erkek olmakla birlikte, temizlikçi ya da öğretmen olarak çalışan kadınlar da bulunmaktadır. Göçmen işçiler, işverenlerine bir "sponsorluk sistemi" ile bağlı olduğundan kendi kendine iş aramaları ve işverenlerinin izni olmadan iş değiştirmeleri mümkün değildir.

Son yıllarda uygulanmaya başlanan işgücünde "Suudileştirme" politikası nedeniyle yerli ve yabancı şirketlere, sektöre ve şirketin büyüklüğüne göre değişen oranlarda Suudi personel çalıştırma zorunluluğu getirilmiştir. Ancak, özellikle teknik düzeyde (sağlık ve inşaat gibi birtakım sektörlerde) kalifiye Suudi işçilerin istihdamı zor olduğundan belirlenen kotalarda zaman zaman revizyona gidilmektedir.

Suudi Arabistan'da, emek piyasası diğer Körfez komşularına benzer bir yapıya sahiptir. Suudi vatandaşları, kamu sektöründe çalışanların %90'ından fazlasını oluşturmaktadır.

İşverenlerin bazı sektörlerde işçi istihdam ederken sektörün ve şirketin büyüklüğüne bağlı olarak %530 arasında değişen oranlarda Suudi vatandaşı istihdam edilmesine ilişkin kotalara uymaları zorunludur. Ayrıca, bazı sektörlerde çalışmak da sadece Suudi vatandaşlara mahsustur. Yabancı işçilerin vize almaları hususunda sık sık gecikme yaşanabilmektedir.

Doğal Kaynaklar

Suudi Arabistan petrol ve doğalgaz zengini ülkedir. Venezuela'dan sonra dünyanın ikinci büyük petrol rezervine (267 milyar varil) sahiptir.

https://www.opec.org/opec_web/en/data_graphs/330.htm

Ülkenin kanıtlanmış doğal gaz rezervlerinde artış görülmektedir. Ülkede 8,4 trilyon m³ doğal gaz rezervi olduğu tahmin edilmektedir. Bu miktar tüm dünya toplam gaz rezervinin %4,2'sini teşkil etmekle birlikte, İran ve Katar'daki rezervlerden daha düşüktür.

Suudi Arabistan'da altın gümüş, bakır çinko, boksit, manyezit ve fosfat yatakları da bulunmaktadır.

İklim her mevsim sıcak ve kurak olduğundan, hurma dışında sulama yapılmaksızın üretililecek bir meyve ya da sebze yetişmemektedir. Su kıtlığı, ülkede sanayileşmeyi de zorlaştıran bir unsur olarak görülmektedir.

2-GENEL EKONOMİK DURUM

Temel Ekonomik Göstergeler

	2022	2023	2024*	2025*	2026*	2027*	2028*	2029*
GSYİH (Cari Fiyatlarla, milyar \$)	1.108,57	1.067,58	1.100,71	1.136,58	1.199,16	1.262,33	1.332,09	1.409,06
GSYİH Büyüme (Sabit Fiyatlarla -%)	7,5	-0,8	1,5	4,6	4,4	3,6	3,5	3,5
Kişi Başına Düşen Milli Gelir (Cari Fiyatlarla- \$)	34.454	32.530	32.881	33.287	34.431	35.534	36.763	38.125
Tüketici Fiyat Enflasyonu (ort, %)	2,5	2,3	1,7	1,9	2	2	2	2
Cari İşlemler Dengesinin GSYİH'ya Oranı (%)	13,7	3,2	0,4	-1,8	-1,9	-2,3	-2,5	-2,7
İşsizliğin Toplam İşgücüne Oranı (%)	4,9	3,8	-	-	-	-	-	-
Devletin Genel Toplam Borçlanmasının GSYİH'ya Oranı (%)	23,9	26,2	28,3	30,6	31,9	33,1	34,3	35,3

Kaynak: IMF (2024 Ekim)

*Tahmini veriler

2024 yılında tahmin edilen GSYİH ile 196 ülke arasında dünyanın 19. büyük ekonomisi olması ve bu çerçevede kişi başı milli geliri ile 38. sırada yer alması beklenilmektedir. (IMF)

Kamu gelirlerinin %85-90'ı, ihracat gelirlerinin ise %90'ı petrol sektöründen elde edilmektedir. Petrol gelirleri ve ucuz enerji, diğer sanayilerin (demir çelik ürünleri, inşaat malzemeleri, gıda işleme, mühendislik, kimyasallar ve metal üretimi gibi) gelişmesine de yardımcı olmaktadır.

Suudi Arabistan hükümetinin ekonomiyle ilgili öncelikli hedefi, tabii kaynaklara ve yabancı emeğe bağımlılığı azaltarak geleceğe daha fazla güvenle bakabilmektir. Bunun için yerli sanayinin gelişmesi teşvik edilirken, yabancı işçi çalıştırılması üzerine sınırlamalar getirilmiştir. Petrol dışındaki sektörler, ekonominin çeşitlendirilmesine yönelik çalışmalarla birlikte giderek önem kazanmaya başlamıştır. Petrol dışındaki sektörlerde özel sektörün 2/3 oranında ağırlığı vardır. Özel sektör ithalat, toptancılık ve perakendecilik, finans, inşaat, ziraat, madencilik ve hizmet sektöründe yoğunlaşmıştır.

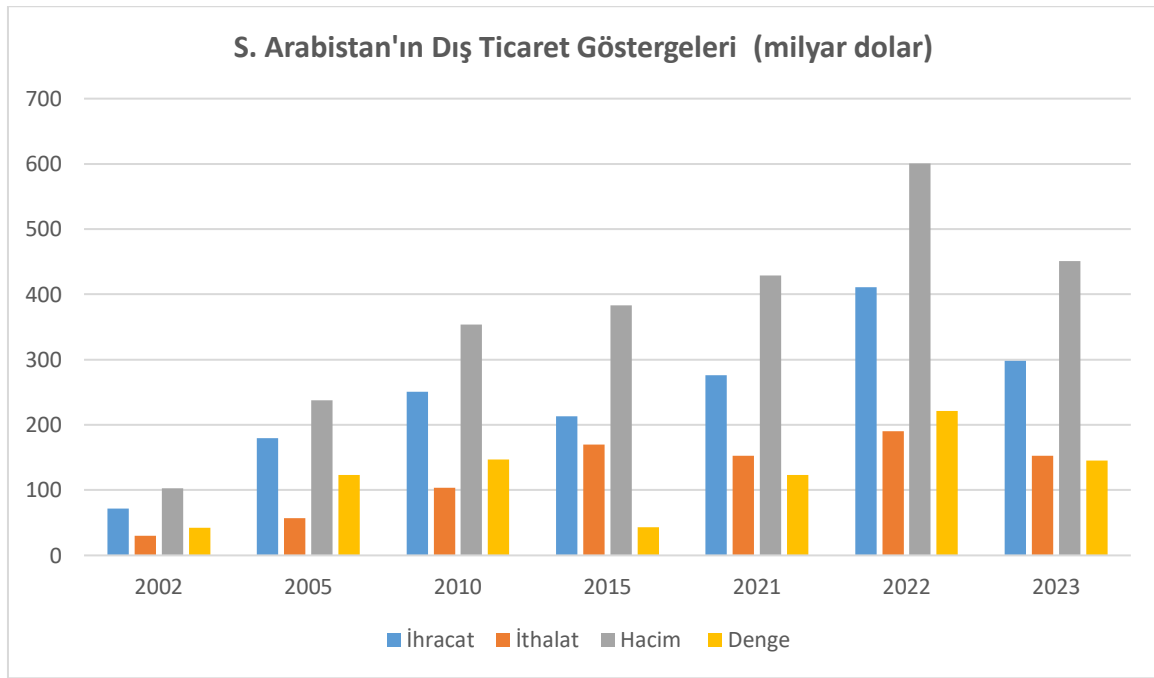
Konut piyasası ve inşaat malzemeleri gibi arzın kısıt olduğu alanlarda yaşanan talep artışı nedeniyle enflasyon üzerinde oluşan bu baskı, gıda fiyatlarındaki artışın ve SA riyalinin endekslediği ABD dolarının diğer önemli kurlar karşısındaki zayıflığının etkisiyle daha da artmıştır. Petrol ürünleri, temel gıda maddeleri ve ilaç gibi üretim alanlarında ise fiyat kontrolleri ve sübvansiyonlar devam etmektedir. Ülkenin idari ve finansal merkezi olan Riyad'da petrole dayalı sanayi gelişmiştir.

Bütçede yatırım harcamalarının da artırılması hedeflenmektedir. Kamu yatırımlarının artırılarak ekonomik çeşitliliğin sağlanması ve yabancı yatırımcıların ülkeye çekilmesi, yüksek yaşam standartlarının korunması açısından önem verilen bir husustur. Özel yatırımların çeşitli yollarla teşvik edilmesi ile ilgili çalışmalar yürütülmektedir.

Petrol fiyatlarına ilişkin tahminlerin bazı dönemlerde tutmaması nedeniyle beş yıllık kalkınma planlarına ve yıllık bütçelerine uyulmakta zorluk çekilmiştir. SA riyali'nin 1986 yılından beri 1 dolar: 3,745 SAR üzerinden dolara endekslenmesi, petrol fiyatlarına ya da kamu harcamaları politikalarına bağlı olarak döviz kurunda ve faiz oranlarında yaşanabilecek istikrarsızlıkları bir ölçüde engellemiştir.

Ülkenin 2023 yılı GSYİH'sı içinde sanayi (inşaat dahil) sektörünün payı %47 olup, sadece imalat sektörünün payı %15'dir. (Dünya Bankası-2024)

3-DİŞ TİCARET Genel Durum

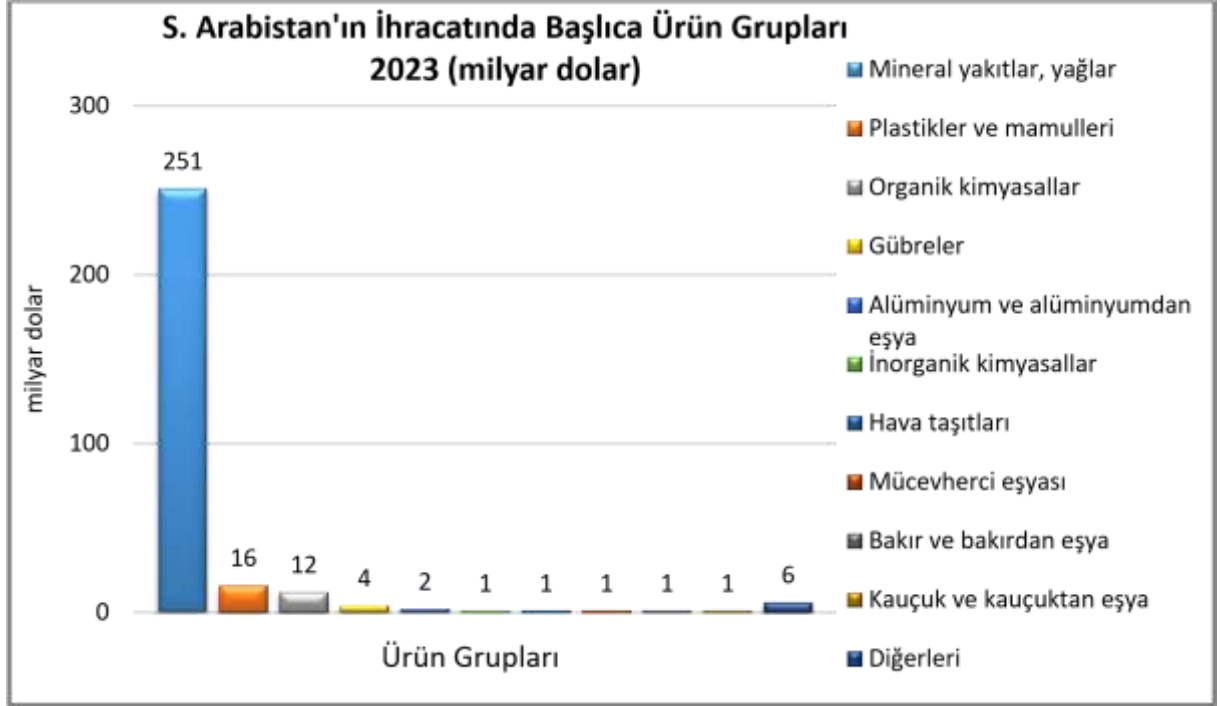

Kaynak: Trademap-mirrordata/Suudi Arabistan (23.07.2024)

2022 yılı itibarıyla;

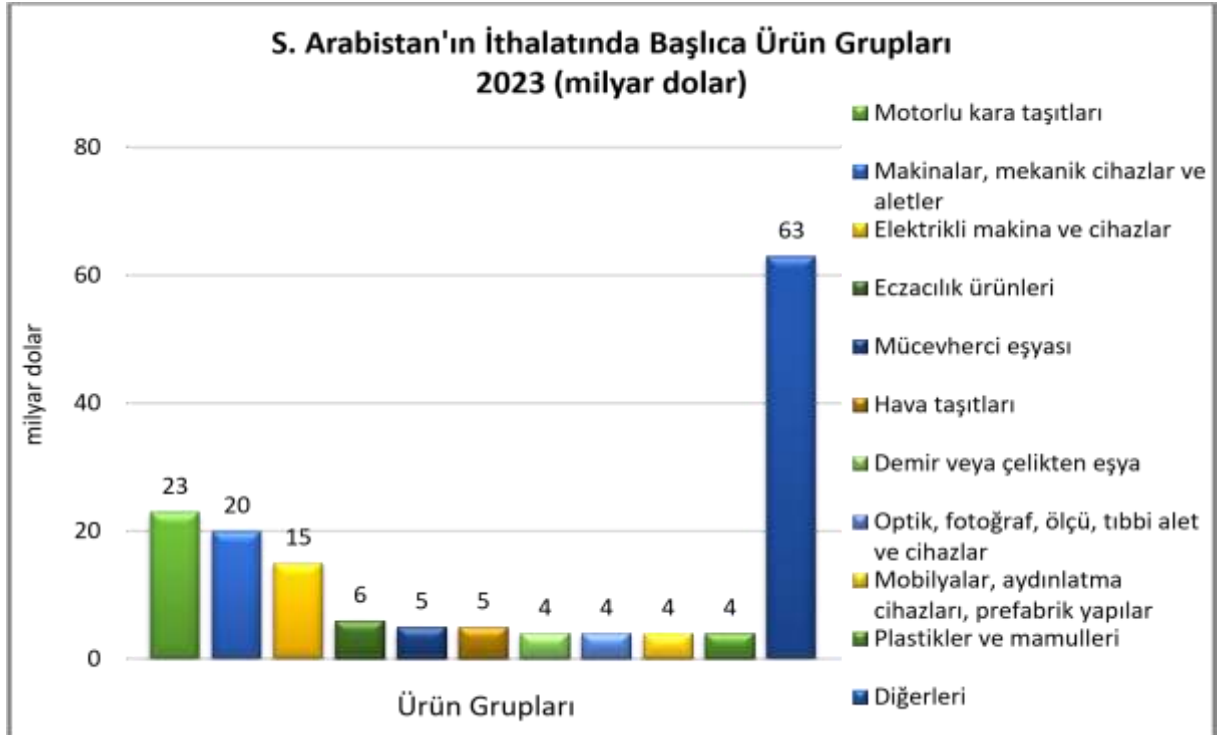
- Dünya ihracatında %1,7 pay ile 19. sırada yer alırken, ithalatta en çok alım yapan 32. ülke olmuştur.
- İhracatının %79,5'ini petrol sektörü (gtip:27) oluşturmuştur.
- En çok ithalat yaptığı ülkeler arasında Türkiye 41. sırada bulunmaktadır.

Başlıca Ürünler İtibarı ile Dış Ticaret İhracat

Kaynak: Trademap-mirrordata/Suudi Arabistan

İthalat

Kaynak: Trademap-mirrordata/Suudi Arabistan

Başlıca Ülkeler İtibarı ile Dış Ticaret

İhracat

Kaynak: Trademap-mirrordata/Suudi Arabistan

İthalat

Kaynak: Trademap-mirrordata/Suudi Arabistan

4-DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR

Doğrudan Yabancı Yatırımların Görünümü

Suudi Arabistan Hükümeti, 2016 yılında ülke ekonomisini sadece petrole dayalı olmaktan çıkarıp, ekonomik aktiviteleri çeşitlendirmek amacıyla, Vizyon 2030 olarak bilinen, geniş ve iddialı bir sosyo-ekonomik reform planını başlatmıştır. Plan, ekonomiyi çeşitlendirmeyi, büyüyen bir nüfus için özel sektör işleri yaratmayı ve hükümet maliyesini daha sağlam bir temelde tutmayı amaçlamaktadır.

Vizyon 2030'un en önemli amaç ve hedefleri aşağıda ifade edilmektedir:

- Özel sektör büyümesini teşvik etmek
- İmalatta, özellikle savunma teçhizatı ve temel malzemelerde yerel içerik gerekliliğinin artırılması
- Ülkenin sermaye piyasalarını geliştirmek
- Yenilenebilir enerji sektörü inşa etmek
- Daha fazla doğrudan yabancı yatırım çekmek
- Bilgi ve İletişim Teknolojileri sektörünü genişletmek
- Madencilik sektörünü daha da geliştirmek
- Toplu taşıma ve demiryolu ağının gelişimini hızlandırmak
- Etkili bir iç turizm altyapısı inşa etmek

Doğal kaynaklara bağımlılığı azaltma hedefleri doğrultusunda “Kral Abdullah Şehri” isimli yeni bir şehir oluşturma planı uygulanmaya başlanmıştır. 30 milyar dolar harcanarak oluşturulacak bu şehrin bir sanayi şehri olması planlanmaktadır.

2022 yılında ülkeye gelen doğrudan yabancı yatırım tutarı 7,8 milyar dolardır. (UNCTAD-<https://unctadstat.unctad.org/CountryProfile/GeneralProfile/en-GB/682/index.html>)

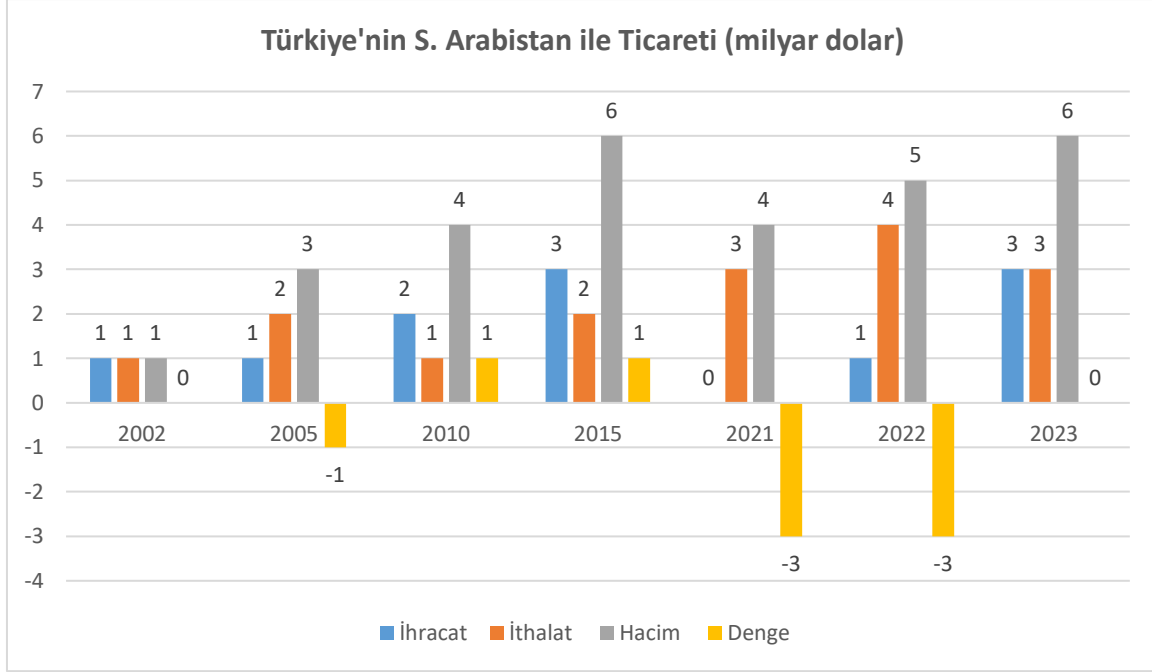
2021 yılı itibarıyla, yurtdışından Türkiye'ye gelen yaklaşık 130 milyar dolar tutarındaki toplam doğrudan yatırım stokunda Suudi Arabistan'ın payı 225 milyon dolardır. (TCMB-2023)

Suudi Arabistan;

- 2021 yılı insani gelişmişlik endeksine göre 191 ülke arasında 35. sıradadır. (BM-2024)
- 2023 yılı ekonomik serbestlik endeksine göre 176 ülke arasında 98. sıradadır. (The Heritage Foundation-2024)
- Küresel rekabetçilik açısından 2019 yılı verilerine göre 141 ülke arasında 36. sıradadır. (World Economic Forum-2024)
- 2020 yılında iş yapma kolaylığı açısından 190 ülke arasında 63. sıradadır. (Dünya Bankası)

5-TÜRKİYE ile TİCARET

Türkiye-Suudi Arabistan Dış Ticareti

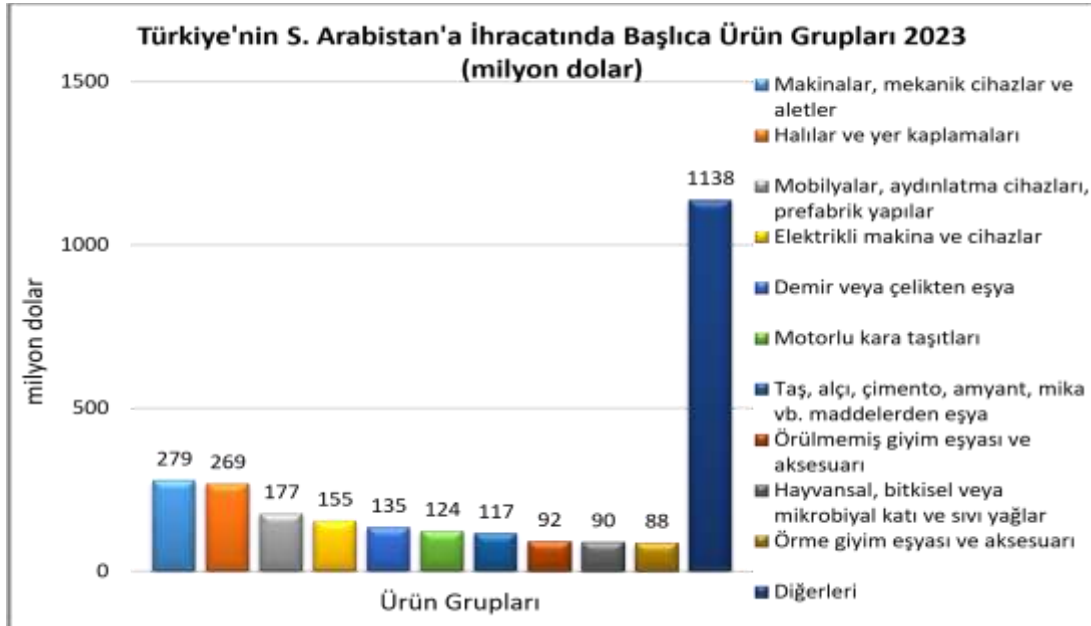

Kaynak: Trademap/Türkiye
directdata

2023 yılında;

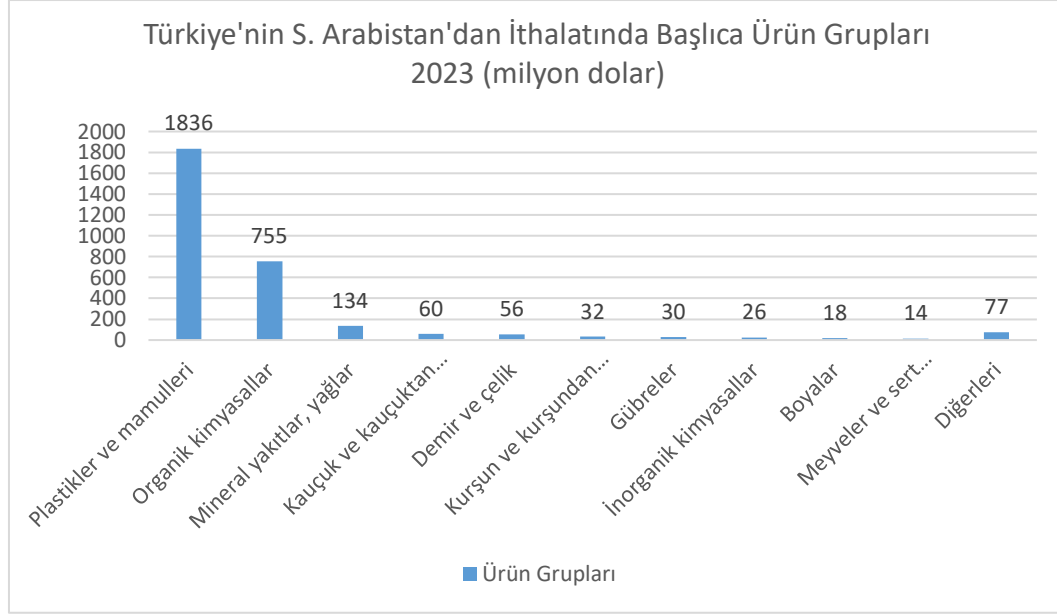
- Ülkeye ihracatımız bir önceki yıla göre %145 artmıştır. Suudi Arabistan'ın toplam ihracatımızdaki payı %1 olup, en çok ihracat yapılan 27. ülke olmuştur.
- Ülkeden ithalatımız bir önceki yıla göre %20 artmıştır. Toplam ithalatımızdaki payı %0,8 olup, 24. sırada yer almıştır.

Türkiye'nin Suudi Arabistan'a İhracatında Başlıca Ürünler

Kaynak: Trademap/Türkiye-directdata

Türkiye'nin Suudi Arabistan'dan İthalatında Başlıca Ürünler

Kaynak: Trademap/Türkiye-directdata

EKLER:

EK-1: Suudi Arabistan'ın İhracatında Başlıca Ürünler (1.000 dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (ilk 15)	2021	2022	2023	Pay (%, 2023)	Değişim (% 2022-2023)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)			276 204 569	411 184 942	298 117 699	100	-27,5
1.	2709	Ham petrol (petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar)	0	0	210 632 117	70,7	100
2.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	24 815	1 551	35 226 823	11,8	2271132,9
3.	3901	Etilen polimerleri (ilk şekillerde)	11 719 366	12 155 133	8 791 600	2,9	-27,7
4.	2905	Asiklik alkoller ve bunların halojenlenmiş, sülfolanmış, nitrolanmış veya nitrozalanmış türevleri	3 773 489	3 719 139	5 017 062	1,7	34,9
5.	3902	Propilen ve diğer olefinlerin polimerleri (ilk şekillerde)	7 293 652	6 600 300	4 890 446	1,6	-25,9
6.	2711	Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar	37	0	4 403 497	1,5	100
7.	3105	Azot, fosfor ve potasyumun ikisini veya üçünü içeren mineral veya kimyasal gübreler	1 838 129	4 054 352	2 940 337	1	-27,5

8.	2902	Siklik hidrokarbonlar	2 641 615	3 313 196	2 904 337	1	-12,3
9.	3102	Azotlu mineral veya kimyasal gübreler	1 722 267	3 221 153	1 387 648	0,5	-56,9
10.	8802	Helikopterler, uçaklar vb; uzay araçları (uydular dahil), uzay araçlarını fırlatıcı araçlar ve yörünge-altı araçları	51 563	30 734	1 335 171	0,4	4244,3
11.	2814	Saf amonyak veya amonyanın sulu çözeltileri	1 575 640	2 383 316	1 229 192	0,4	-48,4
12.	7404	Bakır döküntü ve hurdaları	878 458	1 865 110	1 128 782	0,4	-39,5
13.	2909	Eterler, eter-alkoller, eter fenoller, fenoller, peroksitler ve bunların türevleri	3 793 852	4 373 791	1 086 997	0,4	-75,1
14.	3907	Poliasetaller, diğer polieterler, epoksi reçineler, polikarbonatlar, alkit reçineler, polialisterler, vb. (ilk şekilde)	1 610 464	1 415 106	951 484	0,3	-32,8
15.	7108	Altın (platin kaplamalı altın dahil) (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde)	1 113 202	981 649	838 719	0,3	-14,6

Kaynak: Trademap-mirrordata/Suudi Arabistan (23.07.2024)

EK-2: İthalatında Başlıca Ürünler (1.000 dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (ilk 15)	2021	2022	2023	Pay (%, 2023)	Değişim (% 2022-2023)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)			152 849 564	189 877 037	153 008 000	100	-19,4
1.	8703	Otomobiller	11 899 075	15 072 597	14 894 968	9,7	-1,2
2.	8517	Telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar	6 944 041	6 807 831	4 552 808	3	-33,1
3.	7108	Altın (platin kaplamalı altın dahil) (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde)	3 683 665	5 626 019	4 506 848	2,9	-19,9
4.	3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	4 157 459	4 921 140	3 610 852	2,4	-26,6
5.	8802	Helikopterler, uçaklar vb; uzay araçları (uydular dahil), uzay araçlarını fırlatıcı araçlar ve yörünge-altı araçları	807 751	797 133	3 064 429	2	284,4
6.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	6 996 149	13 644 347	2 922 165	1,9	-78,6
7.	8704	Esya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	998 801	1 801 338	2 664 286	1,7	47,9

8.	8411	Turbojetler, turbopropellerler ve diğer gaz türbinleri	606 985	915 721	2 588 952	1,7	182,7
9.	3002	İnsan kanı, hayvan kanı, serum, aşı, toksin vb. Ürünler	2 187 589	1 773 973	1 874 896	1,2	5,7
10.	8481	Musluk, batarya, vana ve valfler	1 504 170	1 542 404	1 760 011	1,2	14,1
11.	1006	Pirinç	1 094 953	1 387 972	1 534 388	1	10,5
12.	9403	Diğer mobilyalar ve bunların aksam ve parçaları	1 040 268	1 055 703	1 531 754	1	45,1
13.	4011	Kauçuktan yeni dış lastikler	1 286 525	1 593 248	1 422 719	0,9	-10,7
14.	8541	Diyodlar, transistörler vb yarı iletken tertibat; ışık yayan diyodlar; monte edilmiş piezo elektrik kristaller	60 235	413 415	1 358 921	0,9	228,7
15.	8415	Klima cihazları (motorlu bir vantilatör ile nem ve ısıyı değiştirmeye mahsus tertibatı olanlar)	1 184 268	1 430 391	1 304 284	0,9	-8,8

Kaynak: Trademap-mirrordata/Suudi Arabistan (23.07.2024)

EK-3: Ülkelere Göre İhracatı (1.000 dolar)

Sıra	Ülke (İlk 15)	2021	2022	2023	Pay (%, 2023)	Değişim (%, 2022-2023)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)		276 204 569	411 184 942	298 117 699	100	-27,5
1.	Çin	56 961 585	78 045 605	64 328 977	21,6	-17,6
2.	Japonya	27 524 404	42 657 588	34 772 571	11,7	-18,5
3.	Hindistan	27 689 346	46 188 427	33 934 311	11,4	-26,5
4.	G. Kore	24 271 134	41 640 268	32 762 549	11	-21,3
5.	ABD	14 119 194	24 149 484	16 509 511	5,5	-31,6
6.	Malezya	3 018 151	8 702 593	9 584 211	3,2	10,1
7.	Tayvan	7 908 320	11 523 156	9 153 922	3,1	-20,6
8.	Polonya	2 524 624	6 013 094	7 643 619	2,6	27,1
9.	Singapur	6 177 249	9 095 652	6 725 984	2,3	-26,1
10.	İtalya	5 739 885	7 828 738	6 439 027	2,2	-17,8
11.	Tayland	5 839 131	7 376 454	6 233 246	2,1	-15,5

12.	Fransa	3 963 230	7 371 231	5 696 179	1,9	-22,7
13.	Mısır	6 875 829	7 885 821	5 212 343	1,7	-33,9
14.	Pakistan	3 781 055	5 148 536	4 475 565	1,5	-13,1
15.	Endonezya	3 967 064	5 491 364	4 067 085	1,4	-25,9
...	...	...	...	...	...	...
22.	Türkiye	3 456 415	4 152 075	3 037 289	1	-26,8

Kaynak: Trademap-mirrordata/Suudi Arabistan (23.07.2024)

EK-4: Ülkelere Göre İthalatı (1.000 dolar)

Sıra	Ülke (ilk 15)	2021	2022	2023	Pay (%, 2023)	Değişim (%, 2022-2023)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)		152 849 564	189 877 037	153 008 000	100	-19,4
1.	Çin	30 321 535	37 990 175	43 002 177	28,1	13,2
2.	ABD	11 132 973	11 565 255	13 873 176	9,1	20
3.	Hindistan	8 245 418	10 152 976	10 841 068	7,1	6,8
4.	Almanya	6 575 907	7 012 594	8 770 799	5,7	25,1
5.	İsviçre	2 501 281	5 039 339	6 774 084	4,4	34,4
6.	Japonya	4 457 161	5 115 079	6 368 630	4,2	24,5
7.	İngiltere	3 786 438	4 623 660	5 499 046	3,6	18,9
8.	G. Kore	3 323 890	4 865 150	5 324 700	3,5	9,4
9.	İtalya	3 947 855	4 302 842	5 272 357	3,4	22,5
10.	Fransa	3 238 515	4 072 867	4 322 478	2,8	6,1
11.	Hollanda	3 362 187	3 766 287	4 106 040	2,7	9
12.	Brezilya	2 070 485	2 924 845	3 203 557	2,1	9,5
13.	Belçika	2 448 890	2 818 325	2 892 283	1,9	2,6
14.	İspanya	2 255 683	3 112 624	2 762 463	1,8	-11,2
15.	Mısır	2 241 117	2 515 921	2 677 334	1,7	6,4

...	...	...	...	...	...	...
17.	Türkiye	265 400	1 071 805	2 618 364	1,7	144,3

Kaynak: Trademap-mirrordata/Suudi Arabistan (23.07.2024)

Ek-5: Türkiye'nin Suudi Arabistan'a İhracatında Başlıca Ürünler (1.000 dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (İlk 15)	2021	2022	2023	Pay (%, 2023)	Değişim (% 2022-2023)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)			265 400	1 071 805	2 618 364	100	144,3
1.	5702	Dokunmuş halılar ve dokumaya elverişli maddelerden diğer yer kaplamaları	422	113 087	249 408	9,5	120,5
2.	6802	Yontulmaya veya inşaata elverişli işlenmiş taşlar (kayagan taşı hariç), mozik için küp şeklinde taşlar, granüller	440	79 516	114 594	4,4	44,1
3.	9403	Diğer mobilyalar ve bunların aksam ve parçaları	3 563	28 198	76 621	2,9	171,7
4.	9406	Prefabrik yapılar	400	1 064	60 208	2,3	5558,6
5.	7113	Mücevherci eşyası ve aksamı (kıymetli metallerden veya kıymetli metallerle kaplama metallerden)	390	22 914	59 294	2,3	158,8
6.	1905	Tatlı Bisküvi ve Gofretler	214	23 063	53 234	2	130,8
7.	1806	Çikolata ve kakao içeren diğer gıda müstahzarları	271	12 520	49 963	1,9	299,1
8.	7308	Demir veya çelikten inşaat ve inşaat aksamı, inşaatta kullanılmak üzere hazırlanmış demir veya çelikten sac, çubuk, vb.	4 848	9 110	49 362	1,9	441,8
9.	6204	Kadınlar ve kız çocuk için takım elbise, takım, ceket, blazer, elbise, etek, pantolon etek, vb.(yüzme kıyafetleri hariç)	2 776	11 506	45 703	1,7	297,2
10.	2836	Karbonat; peroksikarbonat; amonyum karbomat içeren ticari amonyum karbonat	0	10 091	44 925	1,7	345,2
11.	1512	Ayçiçeği, aspir, pamuk tohumu yağları ve bunların fraksiyonları (kimyasal olarak değiştirilmemiş)	114	41 964	41 604	1,6	-0,9
12.	8418	Buzdolapları, dondurucular ve diğer soğutucu ve dondurucu cihazlar ve ısı pompaları	107	6 952	34 689	1,3	399
13.	1509	Zeytinyağı ve fraksiyonları (kimyasal olarak değiştirilmemiş)	9 240	20 558	33 563	1,3	63,3
14.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	80 648	82 748	30 975	1,2	-62,6

15.	7216	Demir veya alaşımsız çelikten profiller	3 539	14 141	30 654	1,2	116,8
-----	------	---	-------	--------	--------	-----	-------

Kaynak: Trademap/Türkiye-directdata

Ek-6: Türkiye'nin Suudi Arabistan'dan İthalatında Başlıca Ürünler (1.000 dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (İlk 15)	2021	2022	2023	Pay (%, 2023)	Değişim (%, 2022-2023)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)			3 456 415	4 152 075	3 037 289	100	-26,8
1.	3902	Propilen ve diğer olefinlerin polimerleri (ilk şekillerde)	1 380 365	1 366 420	1 004 149	33,1	-26,5
2.	3901	Etilen polimerleri (ilk şekillerde)	770 067	821 268	561 293	18,5	-31,7
3.	2902	Siklik hidrokarbonlar	226 273	305 861	265 834	8,8	-13,1
4.	2905	Asiklik alkol ve bunların halojenlenmiş, sülfolanmış, nitrolanmış veya nitrozalanmış türevleri	230 587	182 690	217 807	7,2	19,2
5.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	30 562	366 712	133 517	4,4	-63,6
6.	2916	Doymamış asiklik ve siklik monokarboksilik asitler ve bunların türevleri	172 405	116 557	128 826	4,2	10,5
7.	3909	Amino reçineler, fenolik reçineler, poliüretanlar (ilk şekillerde)	57 895	77 988	119 449	3,9	53,2
8.	3907	Poliasetaller, diğer polietiler, epoksi reçineler, polikarbonatlar, alkit reçineler, polialisterler, vb. (ilk şekilde)	132 723	119 584	78 666	2,6	-34,2
9.	4002	Sentetik kauçuk veya sıvı yağlardan türetilen taklit kauçuk (ilk şekillerde, veya levha, tabaka, şerit halinde)	26 032	57 526	59 702	2	3,8
10.	7207	Demir veya alaşımsız çelikten yarı mamuller	0	125 112	55 801	1,8	-55,4
11.	2915	Doymuş asiklik monokarboksilik asitler ve bunların türevleri	34 152	46 343	47 233	1,6	1,9
12.	2929	Diğer azot gruplu bileşikler	16 168	52 885	39 500	1,3	-25,3
13.	7801	İşlenmemiş kurşun	36 154	71 396	31 530	1	-55,8
14.	3105	Azot, fosfor ve potasyumun ikisini veya üçünü içeren mineral veya kimyasal gübreler	987	63	28 785	0,9	45590,5
15.	3906	Akrilik polimerleri (ilk şekillerde)	29 694	34 789	26 865	0,9	-22,8

Kaynak: Trademap/Türkiye-directdata